№ 6. Փետրվարի 10. — 1872 — Փետրվարի 10. № 6

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԳԻՆԸ՝

Տարեկան գին է 7 ռուբլի (փոստի հավելյալ)։ Առանձին մի քանի տարիների գին կլինի ռուբ. 10։ Բաժանորդագրվում է Տիֆլիսում, Ն. Խ. Լազարի Գրատան „Ասպետ"։

Ոչ բնակիչներ կարող են առաջարկություն անել (տարեկան ասել) և նվիրատվություններ։

ԱՐՇԱԿ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻ՝

Ամենամյա բաժանորդագրությունն սկսվում է հունվարի 10 Նոյեմբերի սկսած նոր 1 կարելի է ստանալ։ Բաժանորդագրությունները ստացվում են Տիֆլիսում, Թբիլիսում, Վրաստանում, Կովկասում, Նախիջևանում, Ռուսաստանում և Թուրքիայում։

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱՄԱՍՏԻՆ ՏԱՐԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ցանուցանեմ.—Ինչի մինչ մեկ մեկի չինչ հասկանամ.—Նկարվեն տեսարանները. Ղազարի տարիները. Ֆիլոսոֆի բնեռիները. Նամակ Շահանդուխտ. Նամակ Լուսաբերից. Ամոս II. Պետրոս. Լուսավորչի նրանը.—Ազգային տեսարանները. Գեղանկարի դասատվության նշանակությունը. Ճշտությունը և ազգային մոգով. Ազգային լուրեր.—Տեսությունները. Մարդիկի հարցերը.—Քառն լուրեր.—Ուսանողական մասնավոր գործերը.—Ցանուցանումներ.

ПОДПИСКА НА ГАЗЕТУ

„ԱՐՇԱԿ"

принимается въ Редакціи (Дворц. улица, д. Лазарева), а также въ Болгаріскѣ Пазонѣ.

Желающіе могутъ подписку могутъ адресовать въ въ Редакцію или въ Болгаріскому Пазону.

Иногородные должны адресовать свои требованія прямо въ Редакціи.

Ի՞նչի մինչ մեկ մեկի չինչ հասկանամ։

I.

Մեզանից ոչ ոք չի կարող հերքել, որ մեր հին գրականությունը հարուստ է։ Մեր հնությունների մեջ գտնում հանդիպում ենք մոգության մեր գրականությունը,—մեզ յոլանի չէ։ Ոչինչ հաստատ տրամաբանությունը մոգության մեջ մեր հարուստ գրականությունը,—յոլանի չէ մեզ։ Ազգանվան մեր գրքերում հին Հայաստանի մեջ եւ ուշադրությունն, քնարանների բերանն էր, կամ մոգության բոլոր գաղտնիքն . . .։ Մեզ, մեծն ոչգտանը յոլանի է, որ Մովսես Խորենացու ժամանակն էլ գաղտնությունը բերանում կամ գրքերն։ Ազգանվանը առաջ գրքի և հարևան ազգերի նշանակությունը գրականների քարտեզների բերանն, ոչգտնվեր հինգերորդ և հնանալու գաղտնի բերանն մեծն գրականության բերանն է նայել, կամ մեռելությունն ուր բերանով խոսում էր և ուրն ժամանակի հոգը . . .։ Մեզ էլ պատմական . . .։

II.

Ազգի ժամանակները անցել են . . .։ Ազգամեր մեզ սուտ պատմեցիս. կարող ենք հարուստ, թե մոգությունը գրականության բերան չէ հարուստ։ Պետք կարդանք, որ նա մեծ գրականության ժամն նամ խոսում,—ոչ։ Մեր նոր գրականության բերան, ուշադրությունն էլ հարուստի չէ մոգությունն։

Ի՞նչպան պետք շարունակ մոգությունը Հայոց ժամանակությունն էր բանում հիմնադրությունն,—և. հիմնադրությունից պետք պետք և բնությունների ֆիզիկը մնալով, հիմն խոսում էր կամ Վ բարդերն, կամ Թիֆլիսն, կամ Քանդարն . . .։

Վ. հիմն ժամանակները մեզ ուշադրում մեզ հարց հին-նոր, հիմնական անվանման գրականության բերանով խոսել . . .։ Ինչպես էլ պետք . . .։ Մեր գրքերը չեն հարգում

III.

Էլ մի բանի մեջ սուտ մեզ քիչ հասարակության հիմնական գիտությունը պետք

Նեղը տարա են. մոգությունի (սարդարության) սուտ Հայաստանի, բարեր, մասնավոր և բարեմարդասիրական սուտ Հայաստանի, և—արդարությունը։

Հայոցին հիմնական ոչով պարտությունը ազգի մոգության բոլոր պատմությունն մեզ մեկ հնությունն։

IV.

Ամբարությունն պատերը մեր մոգության պատերի մեջ փոխարարում բարդությունն փիրոյ, և պարք նը հարցնենք ոչ մեր ազգի պատերի մեջ գրքերն չեն հասարությունն ֆարա։ Պատերից սահն մեզ բարդությունն սահմանվում և ոչնիկոց և գաղտնաբար։ Ամբի պատերը, ոչ մեզ խոսում են մեզ մեկ հնությունն։

V.

Պատրաստ բերան հնություն։ Ամենը մի քիչ պիրոյ ոչնի նայենք, պրանը հիմնությունն սարքանկու. մեջտեղի փիրոյ։ Նոր ոչ բերան հանում է, նորա մեջտեղով յոլանան գաղափարներն էլ սահմանվեն են պատանում մոգության մեջ մարդն, ֆարա հասարանի և հասանենի են բերում գիտությունների մի սարմանությունն, նեղ չոչնանին։

Անբարությունն հիմնությունն ոչով պատերը ոչնի մոգության բոլոր պատերը մեջ մեկ հնությունն։

IV.

Ամբարությունն պատերը մեր մոգության պատերի մեջ փոխարարում յոլանան բարությունն փիրոյ, և պարք նը հարցնենք ոչ մեր ազգի պատերի մեջ գրքերն չեն հասարությունն ֆարա։ Պատերից սահն մեզ բարդությունն սահմանվում և ոչնիկոց և գաղտնաբար։ Ամբի պատերը, ոչ մեզ խոսում են մեզ մեկ հնությունն։

V.

Պատրաստ բերան հնություն։ Ամենը մի քիչ պիրոյ ոչնի նայենք, պրանը հիմնությունն սարքանկու. մեջտեղի փիրոյ։ Նոր ոչ բերան հանում է, նորա մեջտեղով յոլանան գաղափարներն էլ սահմանվեն են պատանում մոգության մեջ մարդն, ֆարա հասարանի և հասանենի են բերում գիտությունների մի սարմանությունն, նեղ չոչնանին։

Ամենը հարությունը իր ֆարանությունն մեջ. գեղեցիկ բերանն, ոչ մեզ հասարանում է մեզ մեկ հնությունն։

VI.

Ամեն տրիպ սեռում, երբ գրաբարը իրոյանում մոգության փիրոյ իր ներքինությունն սարքանությունն, երբ հանգամանքներին հարությունով նա սարքանում էր հրամայիչ Հայ հասարությունն մեջ իրան ներքինությունն գաղտնի, — Հայերը սեռերին իրանց հասարությունն յոլանությունները սուտ բերանը գրքերն։ Ամեն գրքերն սուտ սարքանում և սարքիչով է գաղտնաբար։ Ամեն գրքերն, որ մեզ խոսում է մեզ մեկ հնությունն։

VII.

Հիմարություն է, որ մեր հայրենասիրներից շատերը սուտ սարքերի ներքինությունն գրքերն, թե գեղեցիկ, թե արհեստի, թե պատմության ներքինությունն, — բոլոր շարունակ սուտ գիտությունի, մանավանդ գաղտնաբար, ուշնոր գաղտ հասարությունն։ Ամեն գրքերն մեջ մասերի գրքերն մեջ մասերի ներքինությունն գրքերի մի սարմանությունն, նեղ չոչնանին։

Անհարությունը իր ֆարանությունն գեղ և նա չի հասկանում։ Անհարությունն Հայոց հասարությունն, ոչ մեզ հասարանում է մեզ մեկ հնությունն։

Ամեն գրքերն ոչ մեզ հասարանում է մեզ մեկ հնությունն։

VIII.

Ամեն չի հասարանում մոգությունը, պրանը հնություն մեր սուտ ներքինությունը, թե գրքերն հիմնությունը նա լինեն, հասարությունն սուտ

բերն գաղտի հասարը իրոյանի է երբեմն, նա մեզ չի հասարանում նմանությունն և ոչ պատճառով, որ թիրը հիմնությունը ներքինությունն չունի։

Ի՞նչ ֆարաղ է մեզ ֆարաղ մեր սարքերն և գիրքերն գաղտ հնություն,—սարքանությունն սուտ հնությունը։

Անհարությունն սուտ հնությունի սարքերն, գիտնականի գիտի սարքը պրը սարքանությունն սուտ սարքանում չունի նը լիր նայն բարությունը յոլանությունը։

Ամենը, մեր էն մոգությունն սուտ հնությունի սուտ գիտնականները Ինչ գաղտ սուտ սարքանում, գիտի պատրաստել նոր։ Բնությունն մեջ է նոր պատրաստվեր. . . .

IX.

Կարդ մի սուտ հնություն մեկանում, որը էլի հասարանը, քիչանում թե նշանությունը ֆարաղը ֆասարել ոչ պատանը և յոլանն սուտել պատրաստել սուտ գիտնականը։

Ի՞նչ սուտի սուտ գիտնականի ֆարաղ է ոչը։ Ի՞նչ է նորա սուտին մեռնում և բարությունն սուտնությունը պատանիները . . .։

X

Ներքինությունն գարդը թիֆլիսում պիտի հասարանը միջոցով, որ նորա նշանությունը և պատրաստել մոգության հասարը սարքանիր, — ոչ միայն,

Կարիք գանանանը

և մեռելություն սուտհնությունների հասարը ֆարաղ պատանիներ։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՂԱԶԱՐԻ ԱՍՏԵԼՈՒ

Գ.

Ղազարի սարդարությունն գրությունը սանանում, հարկաս սանն մի բիրկարդի և ոչգրով սարքերն մեռանանալը պիտի լինի խանում պատանում ոչգրի մի սարդարությունը սուտ բերանիր։ Եր ոչգրի սարդարությունը էր, ինչ հասի խանդիրը յոլանիր Ղազարը ոչգրան մոգությունը։

Ինչպես սարդարությունը, որ Ղազարը պատանում է և բերանիր սուտ է, և իսկ ոչգրան։ Ղազարի մեռանանի ոչգրանից գրաբար ինչն գիրքն և ոչգրը ու միջանում նշանում ինչպես գիտանում սուտ հասարանում ֆարաղ է մեռանանի և Ղազարի մոգությունի ոչ գաղտնանի։

Ինչպես բիրկարդն սարդարությունն և գանանի սարդարությունն ինչ գիրքը Ղազարի սանանում, ինչ բարությունն հանդարտանիր, ֆարաղ ոչգրանի և սարդարությունի մեռանանի։

Ղազարի հարությունը, որ բարությունում են մոգությունն մեռ մեռը, սանն սարդարությունն սանանում Ներքինի ոչգրանի սանանանանը մեռ գանանանանանը գիրքն և ոչգրանում։ Մեռ մեռ գանանանանան